

این کتاب تالیف ابوروح محمد بن منصور بن ابی عبدالله بن منصور جرجانی یمانی، معروف به "زرین دست" و "معالج"، پزشک دربار ملکشاه سلجوقی است. این کتاب اولین کتاب فارسی در چشم پزشکی محسوب می‌شود چرا که همه آثار پیشین یا به عربی بودند یا به سریانی و یا به یونانی. این کتاب بر طریق سوال و جواب نگاشته شده و به ده مقاله تقسیم گردیده:

مقاله اول: در خصوص تشریح چشم می‌باشد.

مقاله دوم: درباره بیماری‌هایی است که قابل رویت هستند.

مقاله سوم: درباره بیماری‌هایی است که قابل رویت نمی‌باشند.

مقاله چهارم: به بیماری‌های قابل علاج پرداخته.

مقاله پنجم: به بیماری‌های لاعلاج پرداخته.

مقاله ششم: به توضیحاتی در خصوص پیشگیری و درمان می‌پردازد.

مقاله هفتم: از مهمترین مباحث کتاب است که در آن به روش‌های جراحی چشم پرداخته.

مقاله هشتم: در مورد انواع کوری‌ها می‌باشد.

مقاله نهم: به داروهای مفرد که در علاج چشم کاربرد دارند می‌پردازد.

مقاله دهم: به داروهای مرکب که در علاج چشم کاربرد دارند می‌پردازد.

در انتهای کتاب واژه نامه جامعی بیش از ۱۰۰ صفحه نگاشته شده همچنین نمایه‌ای در خصوص ۱. آیات ۲. احادیث و روایات ۳. کسان ۴. اندام‌ها ۵. داروها ۶. بیماری‌ها ۷. ابزارهای جراحی را دارا می‌باشد.

